

**NOVINKY**



**16**

Srpen-září  
2018

**ZPRAVODAJ SO**  
**ročník 4**

\*

[www.so-novinky.obadalek.cz](http://www.so-novinky.obadalek.cz)

Web sponzoruje Václav Obadalek - Bobr.

## JEDNOU SKAUTEM - NAVŽDY SKAUTEM

Šestnácté elektronické číslo, web v řádném provozu.

OBČASNÍK



**Výroční členská schůze se jako tradičně  
koná v září, dne 15. 9. 2018 v 10 hod.**

### OBSAH

**ODDÍLOVÉ / DRUŽINOVÉ ZPRÁVY**  
Pozvánka na výroční členskou schůzi SO  
Informace ze schůzky Hanácké družiny SO.

**INFORMAČNÍ ZDROJE**  
Zamyšlení br. Zd. Navrátila – Fetiška, nazvané  
POKLESKY.

**ZAJÍMAVÉ ZPRÁVY**  
Br. L. Šušlík – Bill je novým nositelem Řádu  
stříbrného vlka.

**NAVŽDY ODEŠLI**  
Připomenutí zesnulých, k nimž SO přijal  
oznámení.

**HISTORICKÉ OHLÉDNUTÍ ...**  
Interaktivní výstava „Pošli to dál...“

**PŘED UZÁVĚRKOU**  
Pravidla Řádu stříbrného vlka.  
Reportáž z 5. Národního OS jamboree 2018.

Díky velmi příznivým okolnostem se bude Výroční členská schůze SO konat na známém místě – v posluchárně Zdravotnického ústavu v areálu Vinohradské nemocnice (adresa Šrobárova 48 – vchod vpravo od hlavního vchodu do nemocnice a pak cestou značenou).

Z metra A vystoupíte na stanici Želivského a kousek pěšky jižním směrem projdete pod obloukem obytných domů směrem dolů a po pohodlných schodech dorazíte přímo ke vchodu.

Na další stránce je pokračování pozvánky a další informace, potřebné pro jednání výroční členské schůze.

# ODDÍLOVÉ ZPRÁVY

POZVÁNKA

Praha, červenec 2018

Milé sestry, milí bratři,

naše sdělení pro Vás jistě nebude překvapením. Rok uběhl velice rychle a už zas tu je naše setkání na **XXVIII. výroční členské schůzi Svojsíkova oddílu**.

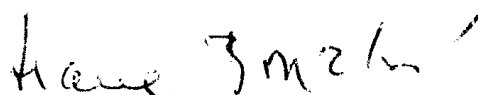
Tradičně se uskuteční třetí sobotu v září, letos tedy **15. září 2018 v 10 hod.** A díky velmi příznivým a milým okolnostem bude na místě Vám známém – v posluchárně Zdravotnického ústavu v areálu Vinohradské nemocnice (adresa Šrobárova 48 – vchod vpravo od hlavního vchodu do nemocnice a pak cestou značenou). Z metra A vystoupíte na stanici Želivského a kousek pěšky jižním směrem projdete pod obloukem obytných domů směrem dolů a po pohodlných schodech dorazíte přímo ke vchodu.

Zprávu vůdkyně a zprávu družin dostanete na místě, v příloze je seznam navrhaných do SO pro rok 2018.

V programu se můžete těšit na úvahu bratra MUDr. Libora Kvapila, na zprávu a obrázky z jamboree OS.

Připomínám, že v Praze je doprava zdarma pro lidi od 70 let, nad 65 zdarma s kartou, od 60 za polovic.

Těšíme se všichni na setkání, tak se držte.



Hana Bouzková  
vůdkyně oddílu SO

O změnách adres, telefonů apod. prosím informujte sestru Dagmar Houskovou, adresa: Pujmanové 885/19, 140 00 Praha 4, tel. 241 731 304, mobil 721 312 832, e-mail: [dasa.houskova@volny.cz](mailto:dasa.houskova@volny.cz) nebo Hanu Bouzkovou adresa: Bílkova 6, 110 00 Praha 1, tel. 222 310 688, mobil 776 169 644, e-mail: [bouzkovah@seznam.cz](mailto:bouzkovah@seznam.cz)

## Návrh kandidátů do SO v r. 2018:

	Příjmení	Jméno	Přezdívka	Bydliště	Naroz.	Druž.
	Franců	Lubor		Liberec	1951	5
	Jakubec	Jiří	Georg	Dolní Dobrouč	1955	6
	Kubát	Milan		Česká Lípa	1949	5
	Kunc	Zdeněk	Dandy	Karlovy Vary	1953	4
RNDr.	Široký	Pavel	Kočkodan	Brno	1957	7
	Špinka	Jiří	Gandy	Chválenice	1944	4
	Vaňák	Lubomír	Ester	Dub nad Moravou	1958	8
	Vyškovský	Karel	Kvap	Brno	1950	7
	Čapková	Adéla		Praha	1953	1
	Kůsová	Marie		Praha	1958	1
	Machálková	Milena		Holešov	1957	10
	Tesarczyková	Bronislava	Slávka	Opava	1958	9

## DRUŽINOVÉ ZPRÁVY



FOTOREPORTÁŽ

HANÁCKÁ  
DRUŽINA  
V CHOLÍNĚ

28. června 2018





**Vzpomínka na dva bratry  
naší družiny SO:  
Hubáčka a Pírolta**



*Družina  
u zázračné studánky  
"zasedala" a debatovala.*





*Ježek v kleci i expozice ořezávek v Hanáckém muzeu.*

*Připravil: J. Frič-Norek*

*Pro Zpravodaj sestavil: Kamzík*

## *Informační zdroje*

*Bůh je síla, která transformuje to,  
co je, v to, co by mělo být.  
(Michael Lerner)*

**Zdeněk Navrátil**

## **POKLESKY – SELHÁNÍ – NÁVRATY**

Skautský zákon kompasem životní pouti

*Český skauting prožívá více než jedno století své existence. Pravda, nebylo to vždy bez problémů, také nelze říkat, že „skautujeme“ už více než sto roků. Války i obě totality hladký chod jeho výchovného působení na naši mládež několikrát přerušily. Přesto se vzbopil vždycky, jakmile byla doba jen trochu příznivá svobodnému životu, takže ho často přirovnáváme k bájnému ptáku Fénixovi, který zemřel spálením sebe sama, aby opět vstal ze svého popela k novému životu. Skauting byl však k tomuto zániku (či vlastně ke svému „přerušení“) donucen cizím zásahem, ačkoliv jisté prvky sebezničení v jeho historii také najdeme. Tato obnovování navozují četné otázky – co přináší skauting svým věrným, proč se znovu vracejí, proč ho obnovují, proč říkají, že každý, kdo je skautem jednou, bude jím navždy? Hledjme odpovědi, zkoumejme, zda nikdo z těch, kdo mu zůstali věrnými, nikdy nezklamal jeho poselství, či co jim dalo sílu se znovu a znovu vracet. Na dalších řádcích se tedy vydáme na cestu za tímto poznáním.*

### **Poselství skautské lilie**

Za posledních stodeset roků, které uplynuly od „pokusného“ skautského tábora, uspořádaného pro dvacet chlapců ze všech společenských vrstev na přelomu července a srpna 1907 zakladatelem světového skautingu *Robertem Smyth Baden-Powellem* na zcela malém ostrůvku *Brownsea* poblíž jižního anglického pobřeží, se svět úžasně změnil. Jak jistě víme, pokládá se toto datum za počátek, resp. založení skautského hnutí. Zmíněné změny jsou nejvíce patrné v oblasti materiální, zejména na technickém rozvoji společnosti

ve všech oborech – elektrifikaci, letectví a kosmonautice, dopravě, elektronice, jaderné fyzice, výpočetní technice, mám-li zde jmenovat namátkou alespoň některé z nich. Méně patrné, či to tak možná lidé nevnímají, jsou pak změny v morální, duševní a zejména duchovní sféře. V témže období vznikly dvě hrůzné války, které zachvátily celý svět, o dalších menších lokálních šarvátkách nemluvě. Byly to války, které přivedly na svět dvě děsivé totality, jež krutě poznamenaly lidstvo i jeho směřování. Současné spirituální klima by ovšem nemělo před nás stavět otázku, zda je skauting přijatelný, či dokonce vhodný pro toto tisíciletí a druhé století své existence. Naopak, teď, stejně jako v každé jiné době, dává za všech okolností orientaci všem, kdo jsou ochotní přijmout jeho poslání a v radosti prožívat nejen svoje mládí, ale celé další životní putování v morálních intencích hnutí. A v současnosti možná ještě více, než kdy jindy dříve.

Bylo by totiž velkým omylem domnívat se, že minulá a už zašlá doba byla bukolickou idyloou. Poklidné časy, jak je líčí autoři naší klasické literatury *B. Němcová*, *K. V. Rais* nebo *J. Š. Baar*, ani zdaleka nebyly zrcadlem skutečnosti. Snad to bylo projevem jejich vlastní lítosti nad tím, co pozvolna mizí a co jim samým bylo možná odepřeno. V době, kdy se *Baden-Powell* sám společensky, lidsky a intelektuálně formoval, došlo k prudkému rozvoji především technické a zejména výrobní základny světa, vrcholila éra, kterou dnes nazýváme *průmyslová revoluce*. Ta sebou současně nesla též prudkou diferenciaci hmotné úrovně populace. Na jedné straně bohatnoucí podnikatelé, často nelítostně využívající závislosti ostatních vrstev obyvatelstva, na nich a jejich libovůli zcela odvislých. Ti chudší pak velmi snadno podléhali podvratným slibům šířící se *marxistické teorie*, která využívala především lidské závisti pro své nekalé záměry cíleně šířenou nenávisť sociálně slabších ke všem úspěšnějším jedincům. Budoucnost později ukázala, kolik bídy a utrpení přineslo světu praktické naplňování jejich programu v některých zemích světa. Ale od toho nás dělí ještě mnoho roků.

*Za rudé totality se u nás šířilo samizdatové pojednání ruského autora Georgije Marčenka s názvem „Karl Marx“, které se zabývá osobností tohoto osnovatele komunismu. V něm se uvádí, že mladý student Karl byl dříve hluboce věřícím protestantem, který později propadl satanismu s cílem zvrátit vše pozitivní, co za svůj tisíciletý vývoj tato na křesťanských zásadách vybudovaná kultura dokázala vytvořit v mezilidských vztazích, byť to nebylo všemi jednotlivci praktikováno. To by asi mnohé vysvětlovalo.*

Tyto úvahy by nás ovšem odváděly od našeho tématu, třebaže se s jejich důsledky ještě na stránkách tohoto vyprávění setkáme. Vrátime se však k vizi zakladatele světového skautingu. Důstojník britské armády citlivě vnímal především problémy mladých lidí, s nimiž se ve své službě setkával a dobře si uvědomil, že nejen budoucím vojákům, ale všem chlapcům, živořícím a bezcílně se potulujícím *slumy* tehdejších měst, je potřeba dát nějakou životní náplň. Šlo jistě o *účelné využití volného času* (jak bychom dnes řekli), ale věděl rovněž, že tento pro mládež zajímavý program musí být také „podepřen“ pevným *mravním zakotvením*. Jinak by totiž nezanechal pro pozdější věk hochů žádný pozitivní účinek.

*Baden-Powell* byl upřímně věřícím křesťanem-anglikánem. Bylo tedy pro něho samozřejmě, že to bude právě křesťanství, na jehož základu bude vystavěn mravní kodex a poselství skautingu. Je velmi pravděpodobné, že tehdy ještě neuvažoval o tom, že by snad skauting měl být záležitostí světovou, jak to prokázal pozdější vývoj hnutí. Křesťanství bylo dominantním náboženstvím ostrovní říše, třebaže se můžeme právem domnívat, že i

tam se našli lidé jiného smýšlení. Ani Anglie nebyla totiž ušetřena náboženských třenic a rozkolů, ale ty patrně nedosáhly rozměrů, které u nás vedly k občanské válce husitství, které zcela rozvrátilo ve své době naši společnost. Snad tu sehrála svou roli také skutečnost, že panovník byl současně hlavou zdejší církve, osobou, na niž byli Angličané hrdí, a která jim ztělesňovala vše britské.

Křesťanství hlásalo rovnost všech lidí bez ohledu na původ, pohlaví, či majetek v duchu největšího přikázání, které sdělil židovskému učenci *Kristus* (Mt 22, 37-39). To se stalo předlohou pro *tři mravní principy hnutí*, ač oficiálně byly kodifikovány mnohem později. Vzájemný vztah mezi skauty pak povýšil *B-P* na *bratrství*. Mravní kodex skautingu – jak dobře víme – vycházel z židovsko-křesťanského Desatera Božích přikázání nejenom počtem svých „bodů“, ale především obsahem. Zakladatel však šel ještě mnohem dál, když požadoval, aby každý skaut byl členem nějaké církve. Teprve později, když skauting našel svou cestu do světa, k jiným národům a kulturám, připustil, „*aby každý národ přinesl do našeho hnutí svou vlastní duši, projevil svůj svéráz, vyjádřil svou podstatu a uplatnil své tužby a ideály, ovšem pod zorným úhlem onoho všelidského bratrství, které je základní ideou skautingu*“.

To se stalo velkým krokem vpřed. Třebaže nepopřel duchovní podstatu hnutí, jež zůstává nadále nezměněná, svým výrokiem otevřel *B-P* skauting všem, bez ohledu na národnost, ale také – a to je důležité – bez ohledu na jejich náboženskou orientaci. Sám sice zůstával nadále věrným své anglikánské církvi, ale připustil, že také jiní, kdo přijmou bez výhrad mravní zákon skautingu, jsou ve hnutí vítáni. A dokonce i ti, kdo se za věřící nepovažují. Všichni jsou těmi, kdo svým životním postojem naplňují poslání skautského hnutí. Jsou skauty ve smyslu významu tohoto názvu. „*Skaut*“ totiž znamená v doslovném překladu „*stopař*“ či „*hledáč*“. Tedy ten, kdo hledá a posléze také nalézá své místo v životě, duchovní hodnoty a svou vlastní celoživotní roli.

*Asi by bylo příliš odvážné tvrdit, že zmíněná pravidla křesťanské morálky se stala základem pro vzájemné vztahy národů. Jsou však vlastní euro-atlantické kultuře, která má rozhodující vliv na mezinárodní vazby a vztahy. Dnes už je asi jen málokdo spojuje s křesťanstvím, jsou spíše chápána jako obecná slušnost. Bylo by jistě dobré, kdyby tomu tak bylo všude. Doufejme tedy, že aspoň vždy zvítězí především „zdravý lidský rozum“.*

Skauting tedy byl na světě. Jeho poselství se lavinovitě šířilo po celé planetě. Přineslo radost mnoha mladým lidem, když se krátce po vzniku skautingu chlapeckého ujala sestra *Baden-Powella* vedení právě vzniklé dívčí „paralely“. Ochota respektovat mravní závazky hnutí byla zpečetěna dobrovolným slavnostním slibem. Brzy se ozvalo zavazující „*skautem jednou, skautem navždy*“, jímž byl dán jasný signál k tomu, že v mládí složený slib je skutečně celoživotní. To všechno jsou jistě poznatky a závěry, které jsou skutečným skautům všeobecně známé.

Skauting dává odpovědi na všechny životní situace, je rádcem a průvodcem a stává se tak skutečně kompasem pro celý život. Miliony chlapců i dívek, kteří skautskou výchovou prošli a nezklamali, jsou toho dostatečným důkazem. Má tedy svoje místo i v současném světě právě proto, že mnohé mravní zásady pozbývají nyní pro řadu lidí závaznost.

### **Matení pojmů**

Ruku v ruce s rozvolňováním duchovního zakotvení dnes sílí úkaz, který politolog brněnské *Masarykovy* university bratr *Stanislav Balík-Ježek* označuje jako *nárůst*

*plebejství*, můj skautský přítel *Jiří Čejka-Péguy* pak ho nazývá lapidárně „*ksindlizací společnosti*“. Katolický duchovní, lékař a myslitel *Max Kašparů* považuje za největší pochybení současnosti *ztrátu studu*. Student z Asie mu to charakterizoval slovy – „*žijete v zemi, kde nic není hanba*“. Lidé se sice ostýchají dát najevo svoje city, na druhé straně však bezostyšně veřejně prezentují to, co by mělo být součástí jejich nejsoukromější intimity a za co by se byli dříve styděli.

Ačkoliv často svádíme vinu za všeobecné opuštění duchovních hodnot na hrůznou válku a zejména ji následující rudou totalitu s její tuhou ateistickou masáží, jeví se to spíše tak, že k takovému klimatu jsme směřovali už dlouho svým historickým vývojem. Je však pravda, že komunistický režim k tomu významně přispěl. Po otevření hranic jsme se mohli přesvědčit, čeho dosáhly národy, které nebyly podobně postiženy a mohly celá léta trpělivě a pilně pracovat ku prospěchu společnosti. Opět se tu objevila ta lidská závist a mnozí z nás chtěli totéž, ale hned a pokud možno bez přílišné námahy. *Hamletovo „být či nebýt“* bylo teď vystřídáno stručným „*mít*“. Takové snahy byly podporovány i početnými politiky, často ekonomického zaměření, kteří ovšem své vzdělání získali ještě za totalitního režimu. Z jeho pozic a jeho „*filosofické základny*“ přistupovali k nově vyvstalým otázkám. Dokonce se tu objevil scestný názor, že také morální problémy budou vyřešeny tržním hospodářstvím, tedy názor, jako vystřižený z marxistické brožurky. Postupující ateismus už nebyl tím filosofickým ateismem antiky, ani ideologicky zpolitizovaným ateismem komunismu, ale dravým a požívačným ateismem konsumní společnosti, tím, který sami marxisté nazývali „*vulgárním materialismem*“.

V takové společenské atmosféře jenom stěží hledají své místo duchovní hodnoty. Ty tradiční jsou devalvovány a nahrazují je jiné, dříve neznámé nebo nemístné. Takové, které nebyly uznávány vůbec, nebo odmítány jako nevhodné. Už jsme si řekli, že společnost ztratila stud. Také ve verbální komunikaci dochází ke změnám. Téměř to připomíná biblický příběh z *První knihy Mojžíšovy* o zmatení jazyků (Gen 11, 7) jako odvetě za pýchu babylonských. Citová oblast je tabu, kterou si každý střeží nebo neuznává, slova, která ji vyjadřovala, jsou ve společnosti nemístná. „*Láska*“ se „*nenosí*“, slovo „*přítel*“ dostalo zcela jiný význam, kde poukazuje na úchylný vztah dvou jedinců, „*přítelkyně*“ se dnes stala synonymem pro konkubínu. Ale často se upouští i od dříve tradičního označení příslušníků našeho hnutí „*skauti a skautky*“ a nahrazují je ne-závazní „*kluci a holky*“. Kde zůstalo to dřívější mezinárodní skautské bratrství, na něž jsme byli vždy tak hrdí? Vlastenectví a láska k vlasti je cosi, co se přisuzuje podivínským jedincům minulosti. Ale v jejím jménu byl tento národ zachráněn, aby nezmizel v cizáckém obklíčení, jak se to stalo osudným severním slovanským kmenům, pro ni nasazovali a často obětovali svůj život stateční muži i ženy. Ostatně také slova „*láska*“ a „*milovat*“ se přesunuly z oblasti emotivní do fyzické. Setkáme se s nimi patrně jen ve starší, klasické literatuře, většinové společnosti už cizí.

*Někdy se zamýšlím nad naší slibovou formulí. Původní skautský slib, ten „Svojsíkův“, totiž reflektoval vztah ke vlastní zemi velmi přesně. Tehdy totiž ještě pojem „vlastenectví“ zcela nevyčpěl a neměl ten poněkud pejorativní příděch. Naše nejstarší skautská generace slibovala v samém úvodu formule, v jejím prvním bodu, že bude „milovati vlast svou republiku Československou a sloužiti jí věrně v každé době (...) Duší i tělem být hotov pomáhat bližnímu“. Ale přece právě tento slib vedl v naší pohnuté historii tolik lidí k tomu, aby – v dobách pro*



*republiku nejtěžších – byli ochotni přinést zemi obět nejvyšší. Má však i dnes naše mládež, navyklá modernímu konsumismu, tolik takového odhodlání?*

*I dnes máme samozřejmě v současném slibu zakotven vztah k naší zemi. Je to ovšem až ve třetím, posledním bodu, a to tak, že slibujeme pouze „duší i tělem být připraven pomáhat vlasti a bližním“. Už nežijící bratr Jura Ott se kdysi ptal, jaký je rozdíl mezi tím „být připraven“ a „být hotov“. Chápal to totiž tak, že v prvním případě jde pouze o schopnost konání, kdežto v tom druhém je obsažena ještě navíc též vůle a ochota takto jednat. Ten jemný rozdíl dokáže naše rodná řeč, jak vidět, velmi dobře rozlišit.*

Zlovolnost totality nespočívá pouze v jejím zotročování občanů po dobu svého trvání. Ještě dlouho po jejím pádu dokáže ovlivňovat skutky a myšlení společnosti. Ve snaze distancovat se od zákazů a šikany, dává současnost neomezenou svobodu všemu. Tedy také těm jevům, které se neshodují se vším, co tvoří podstatu této kultury a civilizace. Je ovšem potřeba uznat, že vždycky existují meze, které nelze překročit. Zpochybňuje se funkce normálního manželství a s tím i tradiční rodina, kterou nahrazují homosexuální „pseudomanželství“, pomalu a jistě se vytrácejí sňatky (v lepším případě se proto „chodí na úřad pro papír“, z jehož platnosti není obtížné se vyvázat), děti se stávají nejen přítěží, ale jenom předmětem směny. Materialistické vidění se ani neptá, kdo bude později ekonomicky zajišťovat chod země, jestliže národ postupně vymírá. Přes nesmírné pokroky, kterých dosáhla moderní medicína, není jasno lékařům ani myslitelům, kdy začíná život člověka. Tradiční názor církve, že okamžikem početí, je neustále napadán a s poukazem na svobodu (opět je to neustále všemi glorifikovaná „svoboda“) rozhodování o vlastním tělu ženy, se masově vraždí bezbranní. To vše se děje pod ochranou jakési podivné „korektnosti“, která ovšem připouští svobodu pouze pro určité, pečlivě cenzurované „pravdy“. Ti, kdo by se snad proti takovému stavu postavili, ani zdaleka nepožívají toutéž „korektností“ garantovanou svobodu vyjadřovat vlastní názor. Jak často slycháme, že „*sice nebyl porušen zákon, ale skutek není v souladu s morálkou*“? Mám tomu rozumět tak, že naše zákony jsou nemravné, když tolerují špatné jednání, aniž by se to dostalo do konfliktu s nimi?

Přesto, nebo spíše právě pro to vše má skauting stále svoje místo také v této době. Jeho morální základ, spirituální orientace a základní principy jsou naprosto jasné a jednoznačné. Přináší poznání Dobra všem mladým lidem a vybavuje mravní orientací do dalšího života každého, kdo je ochoten mu naslouchat. Přes všechny obtíže, přes současnou velkou konkurenci zejména v programové oblasti, má stále co říci všem, komu není lhostejné, jak bude vypadat svět budoucnosti. Už sám jeho Zakladatel napsal ve svém dopise na rozloučenou – „*pokuste se opustit tento svět o něco lepší, než jste jej našli*“.

### **„Kdo stojíš, hled', abys nepadl“**

Vzkaz, který poslal korintským ve svém listu (1 Kor 10, 12) *svatý Pavel*, platil nejen jim, ale stejně tak by měl oslovit také dnes každého z nás, kdo se snažíme žít v souladu s mravním základem, který je nedílnou součástí skautského hnutí. Pokušení není nikdo uchráněn. Nepoznal jsem demokratičtější instituci, než je skauting. Je to jistě právě tato demokracie, která nám dovoluje oslovit kohokoliv z bratří a bez obav přednést svůj názor. Svoboda projevu v nás potom evokuje pocit, že se nemýlíme a že věci se mají vždy tak, jak je my sami vidíme. Tato sebejistota je ovšem velmi ošidná a může nás snadno dovést na scestí. To bychom měli mít vždy na zřeteli a svoje slova i skutky korigovat.

Než budeme pokračovat v našich úvahách, pokusme se najít odpověď na otázku, co nás přivedlo do skautského oddílu či smečky vlčat, pokud nás tam snad nepřihlásili naši rodiče. Patrně se shodneme na tom, že jsme zcela jistě nevstupovali do hnutí s vědomím, že budeme členy výchovné instituce. Byli to nejspíše naši spolužáci nebo kamarádi, kteří nám nadšeně vyprávěli o svých zážitcích, takže to byl spíše hlad po „dobrodružství“ nebo romantice, kterých jsme se také chtěli účastnit. Snad nás tam vedly dovednosti přátel, kteří spolehlivě „lasovali“, touha po něčem novém. Když jsme čítali knihy *Jaroslava Foglara-Jestrába*, asi jsme obdivovali ušlechtilého *Ludka*, který si se svým kamarádem postavil *Chatu v Jezerní kotlině*. Ale to byl ideál, k němuž jsme sice shlíželi s obdivem, který jsme možná chtěli také napodobit, ale nevěděli jsme, jak se k němu přiblížit. I dobrodružství a legrácky *Hochů od Bobří řeky* mohly být pro nás velkým lákadlem. Že pobyt v oddíle či smečce nás také k něčemu zavazuje, to jsme se dověděli až později, ovšem pouze za předpokladu, že nás vedl skautský vůdce, hodný tohoto označení. Je tu však otázka, zda v okamžiku, kdy jsme splnili všechny organizačním řádem předepsané úkony, jsme se také stali skauty. Tedy skauty, kteří splňují všechny našimi mravními základy žádané předpoklady.

*Na samém začátku hnutí bylo zvykem, že se nováčci stali nejprve „hochy nebo dívkami na zkoušku“. Ověřovali si, zda jim skutečně vyhovuje život ve skautském oddíle, stejně jako oddíl chtěl vědět, bude-li nový člen schopen plnit všechny závazky, které jako skaut ochotně přijme. Při obnově hnutí v době pražského jara, zejména ale v jeho éře po okupaci, kdy vše už bylo poněkud hektické, když se počítalo s opětovným zákazem, se tento jinak velmi rozumný zvyk opomíjel. Obávám se, že ani dnes se všude nedodrzuje.*

Patří už k dlouholeté tradici, že skautem se stáváme složením svého dobrovolného slibu. Od toho okamžiku máme právo nosit kovovou lilii nad levou kapsou krojové košile. Kdysi se tento emblém v našem krojovém předpise označoval jako „odznak příslušnosti“, jímž se toto právo stávalo viditelným. Musíme ovšem dobře rozlišovat mezi tím, kdo je členem skautské organizace ve smyslu jejích interních předpisů (např. Organizačního řádu *Junáka – českého skauta*) a kdo je při tom skutečně skautem. Nestačí totiž splňovat všechny „administrativní náležitosti“ (vyplnění přihlášky, zaplacení registračních poplatků a další). Zakladatel světového skautingu to vyřešil – možná i bezděčně – velmi jasně a důmyslně. Náš mravní kodex, jímž je beze sporu skautský zákon, formuloval na rozdíl od jiných podobných pokynů tak, že všechna jeho jednotlivá ustanovení začínají slovy „*skaut je ...*“. Na rozdíl od Desatera to tedy nejsou pokyny či příkazy, ani specifikace jakéhokoliv možného přestupku s trestní sazbou za jeho spáchání, jak je tomu běžně v našich zákonech. Svým jednáním a svým životem rozhodujeme tak sami, zda jsme, či nejsme skauty. Tak bychom mohli třeba dojít k závěru, že i jiní lidé, kteří neprošli skautskou výchovou, by se mohli za skauty považovat. Ačkoliv to možná vypadá jako velmi jednoduché, ve skutečnosti tomu tak není. Složení skautského slibu tu přece hraje velmi důležitou roli, kterou nelze nijak podcenit ani opomenout. Není to však snadné ani pro nikoho z těch, kdo všechny potřebné podmínky už splnili. Kdo může o sobě tvrdit, že nikdy a za žádných okolností některý z deseti bodů skautského zákona neporušil? Každý z nás je omylný, každý se můžeme dopustit skutku, který se přičí kterémukoliv pokynu našeho skautského zákona. Nikdo přece není imunní proti pokušení.

Vzkaz *svatého Pavla*, uvedený jako motto pro tento odstavec, nebyl určen pouze jeho současníkům, platí obecně bez ohledu na čas a prostor. Tedy také pro nás, pro skauty.

Předpokládá totiž jednu důležitou vlastnost, tu, která zejména v dnešní době se stává neustále vzácnější – totiž *pokoru*. Bylo tu už řečeno, že nikdo není uchráněn pokušením, nikdo si nemůže být zcela jistý, že neporuší základní pravidla, v našem případě mravní principy skautského hnutí, především žádný z bodů Zákona. Teď, když jsme ho porušili, nemůžeme ve shodě s ním říkat, že „*jsme ...*“, jak tyto jednotlivé body specifikují. Přestáváme tímto okamžikem být skauty? Rozhodující v tomto případě je to, zda šlo jenom o chvilkové zaváhání, okamžité pochybení, nebo zda nás už skautská myšlenka neoslovuje. Pokud by to byl trvalý rozchod s těmito ustanoveními, pokud bychom ani nehledali jakoukoliv možnost nápravy, pak bychom už neměli právo se za skauty vydávat. Nic by na tom vůbec nezměnila ani skutečnost, že stále nosíme skautský kroj, že máme stále platnou průkazku a zaplacené pravidelné příspěvky, že – jako vůdcové – ještě stále vedeme svůj skautský oddíl, že se v našem životě jinak nic nezměnilo. Ale ono niterné, duchovní „skautství“ by nás opustilo. Nebyli bychom už skauty.

Skautské hnutí ovšem neláme nad nikým hůl. Víme totiž, že jeho třetím principem je *služba sobě*, tedy sebevzdělávání, sebevýchova, dotváření charakteru i napravování osobních chyb a omylů. Tato cíle-vědomá „práce na sobě“ ovšem předpokládá důslednost, vytrvalost a pokorné uznání vlastního pochybení. Inspirovat v tomto ohledu nás může např. i křesťanství, jež dává všem hříšníkům velkou šanci, kterou nazývá *svátost smíření*. K odpuštění je podle jeho učení potřebné nejen poznání vlastního provinění a úplné vyznání a přiznání, ale také lítost, pokání a náprava způsobeného zla. Občas se cituje výrok jistého světce, který řekl, že „*nebe je plné hříšníků*“. Toto poznání nám vlévá velikou naději i jistotu na naší pouti a při všech přicházejících nástrahách.

Poznání sebe samého, svých chyb a poctivá i úspěšná snaha po nápravě nás může opět vrátit na skautskou stezku, dovolit pokračovat v pouti za cílem skautingu, jímž vždy bylo a zůstává „vytváření“ jedince mravně a společensky „hodnotného“, výchova mladé generace a tím pozitivní příspěvek ke kulturnosti a vyšší morálce národa. Jak se to vše našemu hnutí podaří, to mají všichni zodpovědní činovníci, to máme my, kdo jsme už skautskou výchovou prošli, zcela ve svých vlastních rukách. Jenom poctivým úsilím, sebekontrolou, pokornými nápravami všech našich chyb a nedostatků, nesobeckým a obětavým působením mezi mladými bratry a sestrami se nám to může podařit. Jistě je tu na místě vzpomenout dodatku našeho slibu: „*K tomu nám pomáhej Bůh!*“

Připomenu tu ještě jednu „bolest současnosti“, která jen zdánlivě nesouvisí s naším tématem. Chtěl bych se tu zastavit u záležitosti, která je po mém soudu velmi důležitá a na niž mnozí naši bratři ve snaze pro-spět našemu hnutí někdy mohou zapomenout. Skautský program je často jinými institucemi, či jenom komerčně napodobován. Tyto aktivity ovšem u nich postrádají námi zdůrazňované výchovné poslání a už vůbec nevnímají duchovní potřeby. Přesto jsou tak pro skauting značnou konkurencí. Ve snaze zatraktivnit programovou náplň, pokoušejí se někdy někteří činovníci vnést do skautského programu i takovou činnost, která není v souladu nejen s naším směřováním, ale ani s jeho myšlenkou. Úspěšnost aplikace našeho programu nespočívá totiž pouze v jeho atraktivitě, ale především v důsledné podpoře výchovného poslání. Mějme to vždy na paměti při všech zamýšlených „inovacích“.

### **Intermezzo**

*Skoro každý skautský oddíl má svoje určitá programová specifika. Náš program je natolik pružný, že – pokud se při tom zachová naše duchovní podstata a ono „všelidské bratrství“ –, nic tomu nebrání. Tato orientace vychází někdy ze zaměření vůdce a jeho koníčků, jindy*



*z toho, co mělo tu největší odezvu v dosavadním trvání oddílu. Schopný vůdce dokáže té reakce svých skautů dobře využít. Asi nejstarším a také nejznámějším zaměřením jsou vodní skauti, kteří mají dokonce barevně odlišné kroje a jeho doplňky. Po obnově hnutí na jaře 1990 se na našem ivančickém středisku objevila snaha založit oddíl horolezecký, ale nakonec z toho sešlo. Skauting takové možnosti jistě připouští.*

*Přibližně v téže době byl ve skautském časopise otištěn nadšený dopis jedné skautky, v němž zaujatě líčila velmi úzkou spolupráci svého skautského oddílu s jakýmsi klubem „mladých naturistů“. Pro vysvětlení: naturisté jsou vyznavači kultu zcela nahého těla, na svých setkáních na plážích při opalování, koupání, ale také leckde na veřejnosti a jinde se „beze studu“ pohybují bez jakéhokoliv oblečení. Asi není potřeba připomínat, že takové chování by jistě nesvědčilo o dobrém skautském oddíle. Po široké a rozhořčené diskusi v naší okresní radě se dokonce několik bratří rozhodlo znechuceně odejít. (Připomenu, že „adamité“ se objevili také v naší historii jako odnož tábořských. Jan Žižka je však někdy kolem roku 1420 napadl a nechal všechny upálit.)*

*Není tomu tak dávno, kdy se zamýšlel jiný čtenář skautského tisku nad možností založení „motorkářského“ oddílu, či dokonce odboru. Ani to není v rozporu s posláním skautingu. Tady však musíme zvažovat ještě další souvislosti. Ponechme v tuto chvíli stranou, že obvyklé srazy těchto „fanoušků“ jsou plny podivných jevů, které příliš s naším hnutím nekorrespondují. Jde tu spíše o to, že ti „praví“ motocykloví nadšenci si pořizují silné a rychlé stroje, které už svou technickou vybaveností doslova svádějí k překračování platných pravidel silničního provozu. A to ať už jde o rychlost a způsob jízdy, předjíždění nebo jízdu v kolonách. Smutné statistiky jejich nehod jsou dostatečně výmluvné. A tady už jde skutečně o to, nakolik se to může ztotožnit např. se sedmým bodem našeho zákona nebo se vztahem k této zemi, když pohrdáme její legislativou. Dokonce i s těmi vyhláškami, které neomezují občanskou svobodu, ale přinášejí větší bezpečnost nejen samotným řidičům, ale také ostatním spoluobčanům.*

*Dovolil jsem si tu uvést toto krátké extempore pouze proto, abych ukázal, že ne každá, někdy i dobře míněná iniciativa, mající „reformovat“ nebo „obohatit“ skauting, je také vhodná a s naším hnutím slučitelná. Měli by to mít na mysli všichni, kdo chtějí naše hnutí ovlivňovat a přispět k jeho většímu rozšíření a atraktivitě.*

### **Fenomén skauti-komunisté**

Formující se česká společnost byla tradičně silně levicově orientovaná. Náboženské šarvátky přelomu středověku a novověku, vedené kdysi s takovou urputností, ani zdaleka nekonsolidovaly duchovní atmosféru, spíše naopak, rozvolnily ji a myšlenky, přicházející s osvícenstvím, ji dále devastovaly. Lze mít zato, že tehdy šlo spíše o sociální povznesení, když marxismus ještě nebyl formulován. Ačkoliv jím byla poznamenána druhá polovina 19. století, politicky se u nás etabloval až po ruské revoluci, kdy byl importován i některými našimi legionáři. Velká část intelektuální elity první republiky, umělci, spisovatelé a také jiní, tomuto učení propadla. Stalo se módou, oni sami byli často svým okolím označováni za „salonní komunisty“. Obdivovali Sovětský svaz, který dokonce mohli i navštívit. Je ovšem s podivem, že sami neviděli tamní skutečnost, provázenou krutým terorem a vražděním. Nebo to vše snad věděli, ale buď z obavy, nebo s prospěchářství o tom mlčeli? Sovětskou realitu naopak dobře pochopil A. B. Svojsík, který o prázdninách roku 1938 tuto „kolébku socialismu“ navštívil s výpravou tělocvikářů a sportovců. Dosvědčuje to jeho výrok, že „skauting vylučuje totalitu a totalita vylučuje skauting“. Zdravotní stav mu už nedovolil po návratu blíže specifikovat svoje tamější

poznatky, protože se vrátil těžce nemocen. Je při tom zajímavou otázkou, zda měl možnost setkat se tam také s *N. K. Krupskou* (1869-1939), fanatickou manželkou krutého revolucionáře *V. I. Lenina*, zapřísáhlou odpůrkyní skautského hnutí. (*ABS* si jel do SSSR vlastně pro smrt. V Rusku se nakazil streptokokovou infekcí, jíž po návratu 17. 9. 1938 podlehl.)

Obdobná názorová situace jako ve společnosti se pochopitelně zrcadlila i v našem skautském hnutí. Víme, že spirituální zakotvení, jež předpokládal *Baden-Powell*, musel v českém skautingu obezřetně řešit jeho zakladatel *A. B. Svojsík*. Dokázal to velmi zdařile, což ocenil i *B-P*, když mu v roce 1920 udělil britský *Řád Stříbrného vlka*. Tehdy ovšem levičáci ještě nebyli mezi skauty tak dominantní skupinou, třebaže např. v zemské *Jinošovské lesní škole* měli mezi instruktory silnou pozici.

*Kdysi mi vyprávěl poválečný absolvent této LŠ, farář z Koněšína na Třebíčsku, že součástí teoretických přednášek tam byla také informace o marxismu-leninismu. Přítomní bohoslovci-frekventanti tím byli potěšeni, protože ani na teologické fakultě se jim nedostalo takového poučení o tomto církvi nepřátelském učení.*

Jinošovští instruktoři-komunisté se nedobře aktivizovali nedlouho před únorovým pučem, když na podzim roku 1947 vydali onen neblaze proslulý *Junácký manifest*, jímž chtěli na Valném sněmu v únoru 1948 ve Zlíně „přebudovat“ *JUNÁKA* na jeho karikaturu, kopírující sovětského *Pionýra*. Sněm se ovšem nekonal, protože ho zaskočil komunistický puč 25. února 1948. V hnutí se teď chopily jako všude moci tzv. *akční výbory*, sestavené z komunistů a jejich sympatizantů. *JUNÁK* ještě nějakou dobu živořil a byl protiprávně zakázán, jako celá řada jiných demokratických institucí u nás. A nastaly postihy nevinných lidí, mezi nimi též skautů.

S údivem jsme vnímali, jak v prvním dvacetiletí totality četní naši bratři a sestry, s nimiž jsme dosud prožívali radostné chvíle v našich oddílech, s dospíváním vstupují do komunistické strany. Ta od samého začátku tvrdě prosazovala svoji „linii“ a krutě perzekvovala své odpůrce, stejně jako všechny ty, o nichž se domnívala, že by jimi mohli být. Bez jejího souhlasu nebylo možné získat atraktivní místo v zaměstnání, stoupat po kariéřním žebříčku, studovat, nebo vycestovat na dovolenou. Nemohli jsme pochopit, že je vůbec možné takto zklamat své skautství, zaprodat se drsnému režimu. Mnozí z nich se pak stali řediteli nebo jejich náměstky, vstoupili do armády jako vysocí aktivní důstojníci, jiní ve svých firmách byli členy *lidových milicí*, „úderné pěsti pracujícího lidu“.

*(Lidové milice byly protiprávně vyzbrojené bojůvky KSČ, které v únoru 1948 měly dodat důrazu komunistickému puči. Jejich předobrazem byly smečky různých povalečů, rváčů a násilníků, sdružených ve třicátých letech v nacistických oddílech SA, které při pouličních střetech vytvářely pocit strachu a svým terorem napomáhaly k uchopení moci Adolfu Hitlerovi.)*

Na jaře 1968 se opět vrátili a my jsme se naivně domnívali, že jejich skautství bylo silnější, než stranická disciplinovanost. Nevzali jsme v úvahu *Karla Čapka*, který už dávno napsal, že „*nikdo se nestává přeběhlikem, kdo jím nebyl vždycky*“. Někde potají, jinde zcela otevřeně se sdružovali v tzv. „stranických skupinách“, které jednak ovlivňovaly chod jednotlivých skautských rad, jednak informovaly stranické orgány o tom, jak se činnost *JUNÁKA* vyvíjí. Archivy komunistické *Státní bezpečnosti* poskytují dostatek dokladů o tom, jak prostřednictvím této „páté kolony“ pronikala do činovníckých sborů *JUNÁKA* a zadávala jim konkrétní úkoly. Někteří významní činovníci byli dokonce i spolupracovníky *StB*. Když tehdy v našem středisku mladší činovníci, kteří ještě nesložili

skautský slib, slibovali s doložkou o Boží pomoci, vznikla z toho aféra, která nejen mohla způsobit rozvrat celého střediska, ale projednávala se dokonce v brněnském krajském výboru strany. Naštěstí jsme situaci ustáli. Ale pak, po okupaci, bylo jasné, že opět budeme brzy končit, takže se skauti všude, ve všech střediscích, zaměřili na předávání skautské myšlenky všem chlapcům a dívkám, které v té pohnuté době skauting oslovil.

Nepoučení zkušeností „pražského jara“, přijali jsme „rudé bratry“ opět mezi sebe i po listopadu 1989. Oni sami mlčeli, svoje chování nevysvětlovali, necítili potřebu se omlouvat. Naopak, snažili se zaujmout významná místa v různých radách a orgánech hnutí. Bylo to pro nás nepochopitelné, ale bylo tomu tak. Jejich devízou bylo – „*co jsme si, to jsme si, teď jsme opět bratři*“. Byl jsem svědkem, jak jistý činovník rozhorleně osočil jiného slovy – „*přece mi nebudeš povídat, že jsem byl členem zločinecké organizace!*“ Byl, samozřejmě byl, ale ta jeho jistota brala dech. Neviděli ve svém jednání žádnou chybu, žádný prohřešek. Krátce po listopadu 1989 jsem často slýchal omluvný slogan: „*Kdo ve svých dvaceti letech nebyl komunistou, neměl srdce. Kdo byl komunistou ještě ve třiceti letech, neměl rozum*“. Zní to líbivě, ale přesto s tím ne-mohu souhlasit. Je to hrubá urážka těch, kdo už ve svém mladém věku měli srdce i rozum a podle toho se chovali.

*Ale ani ve společnosti to nebylo jiné. Bez „bývalých“ prostě nic nebylo možné. Zaujali místa ve vládních orgánech jako ministři, v parlamentu, jako vedoucí firem, byli také první, kdo díky svým konexím a zkušenostem (a snad i stranickým financím, neprávem odčerpaným ze státního rozpočtu, které přes předstíranou snahu nikdo nedohledal) začali soukromě podnikat.*

„*Byla to schizofrenie?*“ ptá se Karel Lešanovský-Kay. Jako myslící lidé přece museli vidět propastný rozdíl mezi třídní nenávisť na jedné straně a světovým bratrstvím lidí dobré vůle na straně druhé. Náš národ se s rudou totalitou dodnes nedokázal vyrovnat a zdá se, že současné problémy zcela zastíňují problémy minulosti. „*Je smutné a hrozné, když společnost není schopna přejímat odpovědnost za svou minulost.*“ Skauti-komunisté dodnes nepřiznali své pochybení, neomluvili se nikomu za způsobené křivdy, naopak, mnozí využili svých zkušeností dřívějších vůdců nebo svého vzdělání, a poučovali ostatní, co je to skauting. Neradi slyší připomínání své minulosti, a jsou mezi nimi i takoví, kteří vyhrožují všem, kdo se o jejich pochybení zmíní, soudními postihy. Ano, útok bývá vždy nejlepší obranou, to je staré a pravdivé vojenské úsloví. Mladá skautská generace, která neprožila totalitu, je ochotně přijímá.

Není na mně, abych je tu odsuzoval. Stárnou a nikdo nebude přece pronásledovat starce, zejména když je na nich samých, aby svůj poklesek vysvětlili a svým životem v duchu našeho Zákona se vrátili zpět nejen do hnutí, ale především k jeho cílům. Zdá se ale, že onu očistnou reakci, pokorný návrat ke skutečnému skautství dnes, téměř tři desetiletí po pádu „jejich“ režimu, už jen stěží můžeme očekávat. Sami si však asi neodpoví ani na kardinální otázku: jsou a zůstali stále skauty?

### **S lilí na hrudi i v srdci**

V heraldice symbolizuje lilie nevinnost, čistotu smýšlení a mravnost. To byl zcela nepochybně prvotní impuls, který vedl zakladatele světového skautingu k tomu, aby ji zvolil za symbol, či odznak skautů. Ve velkém kovovém provedení ji máme na svém kroji jako doklad o složení slibu a tím také „získání“ příslušnosti k našemu hnutí. Jako drobný doplněk si ji umístíme na klopu svého civilního obleku, abychom tak dali najevo, že patříme k instituci, které jsme kdysi přislíbili svou věrnost zachováváním jejích



ušlechtilých myšlenek. Nejde nám ovšem jen o to, abychom jejím nošením demonstrovali to, kam jsme se zařadili, ale abychom poselství tohoto emblému především neustále zachovávali ve svém srdci.

Nezasvěcenému by se mohlo někdy zdát, že skauting své věrné příliš omezuje, přenáší na ně tvrdé požadavky, které znesnadňují život v současném světě, nedovolují jim žádné radosti a jsou jen ponurým dědictvím jakési středověké mystiky, že jejich život v duchu skautského zákona už snad ani nepatří do jedenadvacátého století. Není tomu tak. Žít podle skautského zákona není rozhodně omezením, jeho trvalým zachováním poznáme, že nás stále víc a více naplňuje uspokojením.

Vše začíná v oddíle, kam nás přivedli kamarádi nebo jen naše chlapecká zvědavost. Tady především záleží na osobě vůdce a na jeho vlastním přilnutí k mravnímu poselství skautingu. Je vzorem, průvodcem a starším bratrem svým svěřeným hochům. Toto poselství je trvalé, není možné ani na okamžik, ani když se domnívá, že je sám a neviděn, kdy ho někdy přepadnou tíživé a nepříznivé emoce, z jeho zásad slevit. Aby zmíněné slůvko „*always*“ v úsloví „*skautem jednou ...*“, které překládáme obvykle jako „navždy“, mělo význam – jak uvádějí slovníky – především „*stále, vždy*“. Tak se stává skautský oddíl pro všechny *společenstvím*, kde dává jeden druhému najevo, že jeho členové nejsou ve svých snahách osamoceni a že se všichni navzájem ve všem dobrém snažení bratrsky provázejí a že také jeden druhého vždy podporují i povzbuzují v putování touto nádhernou a k Dobru inspirující skautskou stezkou.

Vědomí, že nejsme sami, že naši stezku s námi sdílejí i jiní, kteří vyznávají tytéž hodnoty, je velmi posilující a inspirující. Jde samozřejmě vždy především o to, abychom se dokázali spojit pouze s lidmi vysokých duchovních kvalit. I k tomu vede skauting ve svém třetím mravním pilíři, jímž nám ukládá sebevýchovu a získání pozitivních vlastností a názorů. Vyhledávat a nacházet lidi nám blízké, uznávající tytéž názory a životní cíle a hodnoty, patří nepochybně k dobré výbavě kultivovaných lidí. Je to rovněž výchova k dobrému občanství, jež nás spojuje s těmi, kterým šlo vždy především o dobro této země. Tato snaha vyplývá rovněž z našeho slibu, který vývoj vztahu k naší vlasti připomínal už od počátku.

*Potřeba sdružování patří k výrazným lidským vlastnostem. Byla jistě součástí celého vývoje lidské společnosti. Jako jev, potřebný pro její utváření, ovšem na druhé straně nepostrádá svoje rizika. Sdružují se totiž také lidé nedobrých vlastností, dokonce zločinci. Je to přirozené. Ale vynechejme kriminální živly. Lidé nejistí, kteří neznají své místo mezi ostatními, mohou totiž velmi snadno podlehnout manipulaci, zejména ve vypjatých situacích. Stanou se tak součástí anonymního davu, propadnou jisté stádovitosti. Před tím už dávno varoval B-P, kterému šlo od počátku o výchovu k pozitivnímu občanství na jednom z předních míst. Napsal totiž ve spise „Rovering to Success“ – („Na pouti za úspěchem“): „Dav tvoří hlupáci a ti, kteří se nechají vláčet ostatními nebo svými špatnými vlastnostmi. Nejsou dost pevní, aby se postavili moři obtíží. (... ) Společnost, ve které je spousta nemyslicích, slaboduchých hlupáků, stane se snadnou obětí manipulací a triků agitátorů ...“. Předat a vypěstovat tuto schopnost samostatného myšlení v duchu našich mravních zásad patří jistě k předním úkolům skautské výchovy.*

Není to vše bez problémů. Jestliže morální kritéria pěstujeme ve všech věkových stupních hnutí, pak jejich pevné zakotvení je záležitostí v první řadě dobrého rovingu. A

to je doba nastupující či pokročilé puberty se všemi jejími znaky. Je to totiž období častého vzdoru mladých lidí k dosavadním a zavedeným pořádkům. Citlivý a dobrý vůdce na to vždy reaguje s porozuměním a laskavě. Dobrý roving se tak stane dobrým nástupem k dobrému občanství všech, kdo jím prošli.

*(Asi nejčastější problém chlapců tohoto věku je zlozvyk kouření, kdy se snaží „posílit svou dospělost“ tímto nešvarem. B-P k tomu kdysi uvedl: „Kdosi se mne zeptal: „Jak zní zákon, který skautům zakazuje kouření?“ Odpověděl jsem, že takový zákon neexistuje, ale každý skaut ví, že kluk, který kouří, je hlupák. A celé naše hnutí chápe, že „skaut není hloupý“. Vůdce bude také v tomto případě, stejně jako ve všech ostatních, nejúspěšnějším, když bude především sám dobrým příkladem. Tak bude předcházet všem nedobrym návykům a jejich nebezpečí pro mladé.)*

Přes všechny dobré snahy, přes všechna naše dobrá předsevzetí může někdy docházet k porušení našeho zákona, k pokleskům, které nás mohou oddálit od slavnostně a dobrovolně slíbeného skautského životního stylu. Je jistě pravdou, že žádný skutek, ani dobrý, ani špatný, nelze vzít zpět. Ty nedobré nás však vzápětí vzdalují od čistoty, k níž nás skautský zákon nabádá a zavazuje. Jak se zachováme potom, je už zcela věcí pouze naší a našeho svědomí, vůle a vytrvalosti. Jde o to, aby náš pád nás nikdy neodvedl a nevzdálil z naším skautským slibem už nastoupené stezky k nejvyšším metám a cílům skautingu. Tato stezka je pro nás velikou a jedinou jistotou i průvodkyní životem, jak jsme sami na samém počátku, při samém vstupu na ni poznali, ochotně ji přijali a slíbili vždycky, „*jak nejlépe dovedeme*“, přesně zachovávat.

Jsou to tedy skautské principy, které nám nejen dovolí, ale naučí nepodléhat zklamání z vlastní nedostatečnosti, vyzvou nás k pokornému uznání své chyby a potřebné nápravě. Není to snadné, ale právě samo poznání, že námi kdysi nastoupená cesta hledání „*nejvyšší Pravdy a Lásky*“ je správná, nám dodá tu sílu i potřebnou odvahu překonat svou pýchu, snad také jistou ješitnost a pokorně přiznat své pochybení, opět znovu povstat a vrátit se znovu zpět k našim prioritám. Náprava případně způsobené škody, upřímná lítost a zejména omluva poškozenému je tu samozřejmostí. To vše nám skautské vidění světa nejen umožňuje, ale dokonce nás k tomu vede. Návrat na skautskou stezku nás pak přivede opět k radosti a poznání, že – řečeno slovy *Baden-Powella* – nám sice život „*přinesl mraky i přeháňky, ale byl také plný krásné sluneční záře*“.

Takový návrat není přiznáním vlastní slabosti, ale především na prvním místě duchovní síly i osobní statečnosti a – neváhám to říci – mravní velikosti. Upřímné přijetí poselství skautské lilie nám poskytuje tu jedinou správnou orientaci v každé životní situaci. Neváhejme tedy, protože sám náš Zakladatel nám vzkazuje –

**– „máte jen jeden život,  
a tak prožijte každou jeho minutu jak nejlépe umíte“.**

V Ivančicích v březnu L. P. 2018

### ***Prameny***

Walter Hansen – *VLK, JENŽ NIKDY NESPÍ* – Scoutarch – Praha 1994

Georgij Marčenko – *KARL MARX – sekta satana* – přepis samizdatového strojopisu – *ZNF* – Ivančice 2008

Peter Eberle – *KONCEPCE DUCHOVNÍ VÝCHOVY* – *ZNF* – Ivančice 2004

Bruno Břečka – *KRONIKA ČS. SKAUTSKÉHO HNUTÍ 1900-1990* – Brněnská rada Junáka – Brno 1999

Max Kašparů – *CO SE STALO S NAŠÍ SPOLEČNOSTÍ* – záznam rozhovoru převzat z *PELHŘIMOVSKÝ deník.cz*  
– přepis Ivančice 2013

Karel Lešanovský – *KOMUNISMUS A SKAUTI-KOMUNISTÉ* – může snad pro některé skauty neplatit první a desátý skautský zákon – soukromý separát, stažený z DVD vydaného v Praze roku 2009 – v ZNF – Ivančice 2009

Lord Baden-Powell of Gilwell – *VLČE, SKAUT, ROVER* – Skouting – Liberec 1993

*Děkuji bratru Ing. Jiřímu Čejkovi-Péguymu DrSc, ŘSV za prohlédnutí úvahy i za jeho připomínky a podporu.*

## Zajímavé zprávy

LUBOR ŠUŠLÍK – BILL JE NOVÝM DRŽITELEM ŘÁDU STŘÍBRNÉHO VLKA

**Předání proběhlo v neděli 10. 6. 2018 ve Skautském centru Vinice v Pardubicích.**



Lubor Šušlík nedávno oslavil devadesáté narozeniny a zároveň osmdesát let svého skautování. Dodnes je aktivním skautem, přednáší na lesních školách a působí v čestném Svojsíkově oddíle. O uplynulém víkendu obdržel nejvyšší skautské vyznamenání určené členům Junáka – českého skauta, Řád Stříbrného vlka.

***„Anděl strážný se kvůli mně chudák nalítal.“***

Lubor Šušlík, skautským jménem Bill, se narodil v roce 1928 do rodiny bývalého ruského legionáře a důstojníka československé armády a se skautingem začal o deset let později v Uherském Hradišti. Již tehdy se zapojil do pomoci bližním – spolu s dalšími skauty pomáhali lidem, kteří museli odejít ze Sudet, se zajištěním noclehu a jídla.

V roce 1939 se celá rodina odstěhovala do Prahy, kde Lubor Šušlík navázal kontakty s místními skauty působícími pod hlavičkou Klubu českých turistů. Vedoucím jednoho z oddílů se stal již v šestnácti letech.

Ke konci války byl totálně nasazen, mimo jiné kopal zákopy na Hlučínsku a působil zde jako tzv. stovkař, tedy tlumočnick pro stovku chlapců, které dostal na starost. Díky této funkci měl volnější pohyb a mohl získávat informace o opevnění. Během ústupu Němců z Hlučína pravděpodobně zachránil kasárny před demolicí, když přeřezal dráty vedoucí k nachystaným bednám s granáty.



V dubnu 1945 byl zatčen v Olomouci na nádraží a v rychlém soudu, tzv. Sondergericht, odsouzen k smrti za neoprávněné držení zbraní a podezření z partyzánství. Díky zmatku blížícího se konce války ale popraven nebyl. Šťastnou náhodou se dostal do Prahy, okamžitě se zde zapojil do skautské činnosti a zúčastnil se Pražského povstání, ve kterém bránil Rozhlas nebo vyprovázel německé jednotky z města. V roce 1949 se zapojil do tajné akce Norbert, jejímž cílem bylo svrhnout komunistický režim a dovést zemi ke svobodným volbám. Akci však infiltrovali příslušníci StB, účastníci byli pozatýkáni a Šušlíkovi hrozilo až dvacet pět let za velezradu. Nakonec byl osvobozen díky dopisu na rozloučenou, který napsal po zatčení Gestapem v roce 1945 svým rodičům. Jedna z lidových soudkyň totiž přišla ve válce o dva syny.

Komunistický režim mu znemožnil studia - jen díky přímluvě profesorky si mohl udělat maturitu - i profesní postup, vykonával tedy převážně dělnické profese.

V roce 1968 se účastnil obnovy Junáka a založil skautský oddíl v Chocni, kde pracoval v Leteckých závodech. Na obnově skautingu se podílel i po roce 1989, zastával funkce v okresní i krajské radě Junáka nebo v jeho historickém odboru.

V pevnosti Dobrošov u Náchoda je k vidění expozice více než 1 300 figurek československých vojáků z období před druhou světovou válkou a 130 koní, které vlastnoručně vymodeloval. Přestože mu za sbírku kupci nabízeli vysoké částky, věnoval ji, jak sám uvádí, své vlasti.

#### Odkazy:

<https://www.skautskyinstitut.cz/stories/lubor-suslik-1928/>

<https://www.ustrcr.cz/uvod/vzdelavaci-projekt-pamet-a-dejiny-totalitnich-rezimu/skauti-v-protikomunistickem-odboji/lubor-suslik/>

**„Skautský slib a zákon znamenaly pro nás vše, službu republice jsme brali jako samozřejmost.“**

Viz též: <https://magazin.aktualne.cz/skaut-lubor-suslik-odbojar-rad-stribrneho-vlka/r~a9c92e8270d611e89879ac1f6b220ee8/>

## *Navždy odešli*

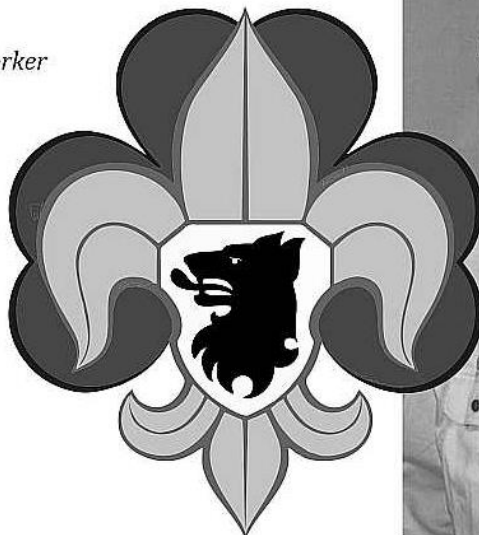
*Po vleklé zákeřné nemoci nás navždy opustil  
v pondělí 21. května 2018 ve věku 84 let*

*bratr* **Jiří Řeháček**

**Mimoňský Balú<sub>(6)</sub>**

SKAUTSKÝ ČINOVNÍK. LOUTKOHREC. SPISOVATEL. NOVINÁŘ. PROPAGÁTOR PŘÁTELSTVÍ ROZRŮZNĚNÝCH.  
BOJOVNÍK ZA DEMOKRACII. ČLOVĚK PŘÁTELSKÝ A PRO MNOHÉ INSPIRUJÍCÍ,  
HLAVNĚ PRO MLADÉ SKAUTSKÉ POKRAČOVATELE.

*Smrti se nebojím,  
smrt není zlá,  
smrt je jen kus života těžkého,  
co strašné je,  
co zlé je - to umírání je...*  
Jiří Worker



V sobotu 30. června t.r. v odpoledních hodinách zemřela po dlouhé těžké nemoci v pražské nemocnici Na Františku advokátka a polistopadová politička

## **Dagmar Burešová roz. Kubišťová**

\* 19. 10. 1929 † 30. 6. 2018.

Přijetí Dáši na právnickou fakultu komplikovala ta skutečnost, že na gymnáziu jako skautka nesouhlasila s jednotnou mládežnickou organizací. Spolužáci svazáci jí však dali dobrozdání, že je sice skautka, ale má sociální citění.

Už za komunistické normalizace byla úspěšnou obhájkyňou odpůrců režimu. Například v roce 1969 energicky obhajovala Libuši Palachovou ve věci ochrany osobnosti jejího syna Jana. Později zastupovala kolem sta osob stíhaných totalitním režimem, mezi nimi i Milana Kunderu, Ivana Medka nebo Karla Kyncla.

Jako ministryně spravedlnosti v letech 1989 až 1990 a předsedkyně České národní rady v období 1990 až 1992 patřila k předním osobnostem éry návratu Československa k demokracii.

Po třetím obnovení skautingu v českých zemích se v roce 1990 na VI. řádném sněmu Junáka stala ses. Dáša Burešová jeho starostkou a později i čestnou starostkou. V této funkci se snažila o navrácení majetku nebo alespoň příslušnou náhradu Junákům.

Prezident Václav Havel udělil JUDr. Dagmar Burešové v roce 2002 za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva Řád



Tomáše Garrigua Masaryka. Advokátní komora ji za celoživotní přínos spravedlnosti uvedla v r. 2007 do právnické síně slávy. Vrcholnými skautskými vyznamenáními ses. Dáši byl jednak Řád čestné lilie v trojlístku a také doživotní členství v čestném Svojsíkově oddíle.

Čestný Svojsíkův oddíl natrvalo uchová památku ses. Dáši Burešové.

## Sbor nositelek Řádu Stříbrného trojlístku a Svojsíkův oddíl

oznamují, že v sobotu 7. 7. 2018 nás navždy opustila nositelka Řádu Stříbrného trojlístku sestra

### **MUDr. Eva Šimerová z Volyně.**

Sestra Eva, nar. 22. 1. 1934, vstoupila do Junáka v r. 1946 a od té doby byl celý její dosavadní život spjat se skautingem. Při každé obnově Junáka, ať již v r. 1968, tak především po r. 1989 se ihned aktivně zapojila do obnovy organizace. I v dobách zákazu skautingu udržovala kontakty s mnoha sestrami. Do Strakonice se přistěhovala v osmdesátých letech, kdy po obnově se stala členkou střediska, kde se zúčastňovala letních táborů nejen jako zdravotnice, ale některé tábory i sama vedla. V letech 1992 až 1995 byla členkou Zdravotní rady Junáka a podílela se na vydání první příručky pro zdravotníky. Výčet táborů, lesních škol a kurzů, kterých se zúčastnila jako zdravotnice nebo instruktorka je příliš dlouhý, než abychom ho zde citovali.



V r. 1992 jí byla udělena Medaile díky, v r. 1996 Skautská láska, od r. 1999 je členkou Svojsíkova oddílu a od r. 2012 nositelkou Řádu Stříbrného trojlístku. Všechna vyznamenání obdržela jako vyjádření díky za její celoživotní práci pro děti, lásku ke všemu živému. Byla plná energie a radosti ze života ve všech jeho podobách od říše rostlin přes domácí mazlíčky až po lidi. Byla stále k dispozici vyslechnout osobní potíže sester, i ošetřit „bolíčky“ dětí.

I při svém vyšším věku se stále aktivně zapojovala do činnosti v Junáku. Později, když jí to zdraví už nedovolovalo, byla alespoň ve stálém kontaktu.

*Milá Evo,*

*jsme vděční za Tvůj život, za to, že jsme Tě mohli poznat a patřit k Tvé skautské rodině.*

Nositelky ŘST

Svojsíkův oddíl

# Historické ohlédnutí

Při příležitosti sta let Československa a sta let od činnosti skautské pošty byla připravena interaktivní výstava *Pošli to dál!*. Výstava, která je šitá na míru především družinám skautů a skautek, a je přístupná od konce června do konce října v Poštovním muzeu v Praze.



Výstava připomene, jak skauti za posledních sto let pomáhali republice a společnosti. Poštou českých skautů před sto lety vše jen začalo: skauti pomáhali Národnímu výboru, učili Čechy úctu ke státní vlajce, vedli brannou výchovu, pomáhali při obnově země po katastrofách, mnoho obětovali v obdobích totalitních režimů, kdy byl skauting oficiálně zakázán. Ale především zlepšovali své okolí drobnou denní pomocí prostřednictvím dobrých skutků.

K procházení těchto příběhů dostane každá družina speciální sešit. S ním v ruce budou skupiny výstavu procházet interaktivní formou, s úkoly vyžadujícími týmové zapojení. Nakonec je čeká přemýšlení o tom, jak se skauti mohou ve svém okolí zapojit v současnosti a měly by odejít s vizí vlastní pomoci. Kromě samotné výstavy bude k dispozici i doprovodná hra po Praze.



Jakub Ambrozek - Mravenec  
správce komunikace Skautského institutu





## Před uzávěrkou

### Řád Stříbrného vlka

Uděluje se již od roku 1919 skautským osobnostem za mimořádné zásluhy o rozvoj a šíření skautských myšlenek a dlouholetou nebo celoživotní službu ve skautském hnutí. Od roku 2003 je nejvyšším skautským Řádem Junáka - svazu skautů a skautek ČR, udělovaným jeho členům - mužům. Řád Stříbrného vlka se uděluje doživotně, počet jeho žijících držitelů může být nejvýše dvanáct.



## 5. národní oldskautské jamboree

proběhlo ve dnech 1. - 3. června 2018 opět v Miletíně pod vedením nového náčelnictva, zvoleného před rokem a půl v Šumperku. Letos se tu objevilo více tří-generačních rodin a na vlajkovišti bylo o stožár více: ze zahraničí kromě Slováků a Poláku tu byl i jeden skaut z Bavorska.

Páteční den byl věnován jako vždy seznamovacímu táboráku. Toto jamboree, které se letos věnovalo 100 výročí vzniku Československa. Také tu byli dva profesionální fotografové, kteří vyhodnocovali výstavu fotografií, což bylo výtvarným tématem letošního jamboree. Samozřejmě se u táboráku sešli i hudebníci, a tak se i zpěv nesl večerním Miletínem.



Sobotní dopoledne bylo zahájeno nástupem a vztyčením vlajky, potom v parčíku u školy, za přítomnosti starosty Miletína Bc. Miroslava Noska, byla ke 100. výročí Československa zasazena lípa republiky. Následovalo defilé na náměstí s proslovem starosty a náčelnictva, jež patří k opakujícím se událostem, avšak letos zde jako host vystoupil také 101letý skaut Eduard Marek - Hroznýš Královský (člen Svojsíkova oddílu).





Odpolední program začal cestou do Hořic: u Masarykovy věže samostatnosti se zde konal vzpomínkový akt na československé legionáře, oldskauti z moravskoslezského kraje sem přivezli kámen z italských Dolomit a bratr Eduard Konvička - Pajtáš (člen Svojsíkova oddílu) k tomu přidal úlomek šrapnelu jako památku na svého otce legionáře, který se zúčastnil bitvy na Piavě. Tyto pamětihodnosti budou umístěny ve zdejším muzeu. Byl přítomen i místostarosta Hořic a na závěr zazněla celá československá hymna.





Navečer do křesla pro hosta usedl nositel Řádu zlaté syrnix Jaroslav Chládek - Carda. U táboráku bylo plno písniček, vyhodnocení soutěží a zásluh minulých let; zlatou syringou dekovalo náčelnictvo oldskauty ze Slovenska: bratra Vlado Janečka - Bobora a jeho ženu Valerii, se kterými nás pojí dlouholetá spolupráce.

Nedělní program byl věnován ráno polní mši pod vlajkovými stožáry za celebrování br. emeritního biskupa Františka Radkovského.



Potom už jenom následovalo stažení vlaky, před kterým zástupci jednotlivých národů pronesli své závěrečné slovo.

Text a obrázky: L. Marek, úprava pro Zpravodaj: Kamzík  
Wikipedie na webu o Miletíně: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miletín>.

## NOVINKY SVOJSÍKOVA ODDÍLU

Příspěvky zasílejte buď písemně na adresu:

anebo elektronicky redaktorovi na e-mail:

## Interní informace

Vladislav Jech  
Jilovská 46  
252 44 Psáry  
[vjech.kamzik@volny.cz](mailto:vjech.kamzik@volny.cz)

Určeno pro potřebu Svojsíkova oddílu, distribuováno do jeho družin; v případě použití výřatků, odkazů apod. žádáme důsledně uvádět zdroj, tj. ročník, číslo a stranu ZPRAVODAJE, odkud bylo čerpáno!